

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2012. gada 3. jūlijā*

Datorprogrammu tiesiskā aizsardzība — Lietotas, no interneta lejupielādētas programmatūras licenču tirdzniecība — Direktīvas 2009/24/EK — 4. panta 2. punkts un 5. panta 1. punkts — Izplatīšanas tiesību izsmelšana — Jēdziens “likumīgais ieguvējs”

Lieta C-128/11

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesgerichtshof* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2011. gada 3. februārī un kas Tiesā registrēts 2011. gada 14. martā, tiesvedībā

UsedSoft GmbH

pret

Oracle International Corp.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji A. Tizzano [*A. Tizzano*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] (referents), Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] un A. Prehala [*A. Prechal*], tiesneši K. Šimans [*K. Schiemann*], E. Juhāss [*E. Juhász*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], D. Švābi [*D. Šváby*] un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerālvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretārs K. Malaceks [*K. Malacek*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 6. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *UsedSoft GmbH* vārdā – *B. Ackermann* un *A. Meisterernst*, *Rechtsanwälte*,
- *Oracle International Corp.* vārdā – *T. Heydn* un *U. Hornung*, *Rechtsanwälte*,
- Īrijas vārdā – *D. O’Hagan*, pārstāvis,
- Spānijas valdības vārdā – *N. Díaz Abad*, pārstāve,
- Francijas valdības vārdā – *J. Gstalter*, pārstāvis,

* Tiesvedības valoda – vācu.

— Itālijas valdības vārdā — *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *S. Fiorentino, avvocato dello Stato*,
— Eiropas Komisijas vārdā — *J. Samnadda* un *F. W. Bulst*, pārstāvji,
noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2012. gada 24. aprīļa tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvas 2009/24/EK par datorprogrammu tiesisko aizsardzību (OV L 111, 16. lpp.) 4. panta 2. punktu un 5. panta 1. punktu.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar strīdu starp *UsedSoft GmbH* (turpmāk tekstā — “*UsedSoft*”) un *Oracle International Corp.* (turpmāk tekstā — “*Oracle*”) par to, ka *UsedSoft* bija tirgojusi lietotu *Oracle* datorprogrammu licences.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

- 3 Pasaules intelektuālā īpašuma organizācija (*WIPO*) 1996. gada 20. decembrī Ženēvā pieņēma *WIPO* līgumu par autortiesībām (turpmāk tekstā — “līgums par autortiesībām”). Eiropas Kopienu vārdā šis līgums tika apstiprināts ar Padomes 2000. gada 16. marta Lēmumu 2000/278/EK (OV L 89, 6. lpp.).
- 4 Līguma par autortiesībām 4. pants ar virsrakstu “Datorprogrammas” ir formulēts šādi:
“Datorprogrammas aizsargā kā literāros darbus Bernes konvencijas 2. panta nozīmē. Šāda aizsardzība attiecas uz datorprogrammām neatkarīgi no to izpausmes veida vai formas.”
- 5 Līguma par autortiesībām 6. pantā ar virsrakstu “Izplatīšanas tiesības” ir noteikts:
“1. Literāro un mākslas darbu autoriem ir ekskluzīvas tiesības dot atļauju darīt sabiedrībai pieejamus savu darbu oriģinālus un kopijas, tos pārdodot vai citādā veidā nododot tālāk savas īpašumtiesības.
2. Nekas no šajā līgumā noteiktā neietekmē līgumslēdzēju valstu brīvību pieņemt noteikumus, ja tādi vispār nepieciešami, saskaņā ar kuriem šā panta pirmajā daļā minēto tiesību izbeigšanās piemērojama pēc tam, kad ar autora atļauju darba oriģināls vai kopija pirmo reizi pārdoti vai īpašumtiesības uz tiem nodotas tālāk citādā veidā.”
- 6 Līguma par autortiesībām 8. pantā ir noteikts:
“[...] literāro un mākslas darbu autoriem ir ekskluzīvas tiesības atļaut savu darbu izziņošanu sabiedrībai, izmantojot vai neizmantojot vadus, kā arī padarīt šos darbus pieejamus sabiedrībai tādā veidā, ka sabiedrības locekļi var tos izmantot jebkurā vietā un laikā pēc katra individuālas izvēles.”
- 7 Kopējos paziņojumos, kas attiecas uz līguma par autortiesībām 6. un 7. pantu, ir norādīts:
“Šajos pantos “kopijas” un “oriģināls un kopijas”, uz ko saskaņā ar minētajiem pantiem attiecas izplatīšanas tiesības un nomas tiesības, attiecas tikai uz fiksētajām kopijām, kuras var laist apgrozībā kā materiālas lietas.”

Savienības tiesību akti

Direktīva 2001/29

- 8 Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV L 167, 10. lpp.) 28. un 29. apsvērumā ir noteikts:

“(28) Autortiesību aizsardzība saskaņā ar šo direktīvu ietver ekskluzīvas tiesības kontrolēt materializētā formā iemiesota darba izplatīšanu. Darba oriģināla vai kopiju pirmā pārdošana Kopienā, ko veic tiesību subjekts vai kāds ar viņa piekrišanu, izbeidz tiesības kontrolēt minētā darba turpmāku pārdošanu Kopienā. Šīm tiesībām nebūtu jāizbeidzas attiecībā uz oriģinālu vai kopijām, ko tiesību subjekts vai kāds ar viņa piekrišanu pārdod ārpus Kopienas. Autoru nomas un patapinājuma tiesības ir noteiktas Direktīvā 92/100/EEK. Šajā direktīvā paredzētās izplatīšanas tiesības neskar noteikumus, kas attiecas uz minētās direktīvas I nodaļā ietvertajām nomas un patapinājuma tiesībām.

(29) Jautājums par tiesību izbeigšanos nerodas pakalpojumu gadījumā un jo īpaši tiešsaistes pakalpojumu gadījumā. Tas attiecas arī uz darba vai cita tiesību objekta fizisku kopiju, kuru izgatavojis attiecīgā pakalpojuma izmantotājs ar tiesību subjekta piekrišanu. Tāpēc to pašu noteikumu piemēro darbu vai cita tiesību objekta oriģināla un kopiju nomāšanai un patapināšanai, kas pēc būtības ir pakalpojumi. Atšķirībā no lasāmatmiņas kompaktdiskiem vai interaktīvajiem kompaktdiskiem, kur intelektuālais īpašums ir ierakstīts fiziskā nesējā, proti, kā prece, katrs tiešsaistes pakalpojums faktiski ir darbība, kam vajadzīga atļauja, ja to paredz autortiesības vai blakustiesības.”

- 9 Saskaņā ar Direktīvas 2001/29 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu “ši direktīva neskar un nekādi neietekmē esošos Kopienas noteikumus, kas attiecas uz [...] datorprogrammu tiesisko aizsardzību”.

- 10 Direktīvas 2001/29 3. pantā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu, izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu publiskošanu tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā.

[..]

3. Direktīvas 1. un 2. punktā minētās tiesības neizbeidzas līdz ar šajā pantā minēto izziņošanu vai publiskošanu.”

- 11 Minētās direktīvas 4. pantā ar virsrakstu “Izplatīšanas tiesības” ir noteikts:

“1. Dalībvalstis autoriem paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt jebkādā veidā publiski izplatīt viņu darbu oriģinālus vai kopijas, tos pārdodot vai kā citādi.

2. Izplatīšanas tiesības attiecībā uz darba oriģinālu vai kopijām Kopienā neizbeidzas, izņemot gadījumus, kad Kopienā tiesību subjekts attiecīgo tiesību objektu pirmo reizi pārdod vai citādi nodod īpašumtiesības uz šo objektu citai personai, vai to dara ar šā subjekta piekrišanu.”

Direktīva 2009/24

- 12 Saskaņā ar Direktīvas 2009/24 pirmo apsvērumu ar šo direktīvu tiek kodificēta Padomes 1991. gada 14. maija Direktīva 91/250/EEK par datorprogrammu tiesisko aizsardzību (OV L 122, 42. lpp.).

- 13 No Direktīvas 2009/24 septītā apsvēruma izriet, ka “[š]ajā direktīvā termins “datorprogramma” apzīmē programmas visās to formās, tostarp datortehnikā iekļautās programmas”.
- 14 Saskaņā ar minētās direktīvas trīspadsmito apsvērumu “ar līgumiem nevar aizliegt uzlādēt un palaist likumīgi iegūtas programmas eksemplārus, kā arī labot tās kļūdas, lai programmu varētu lietot”.
- 15 Direktīvas 2009/24 1. panta 1. punktā ir norādīts, ka “dalībvalstis ar autortiesību tiesību aktiem aizsargā datorprogrammas, tāpat kā Bernes konvencija par literāro un mākslas darbu aizsardzību paredz aizsargāt literārus darbus”.
- 16 Saskaņā ar šīs direktīvas 1. panta 2. punktu “datorprogrammas ir aizsargātas visās to formās”.
- 17 Minētās direktīvas 4. pantā ar virsrakstu “Ierobežota rīcība” ir noteikts:

1.]Saskaņā ar 5. un 6. panta noteikumiem tiesību īpašnieka ekskluzīvās tiesībās, ko paredz 2. pants, ietilpst tiesības uz šādu rīcību vai tiesības atļaut šādu rīcību:

- a) uz visiem laikiem vai uz laiku pavairot datorprogrammu ar visiem līdzekļiem un visās formās, pa daļai vai kopumā. Ciktāl datorprogrammas uzlādēšana, demonstrācija, lietošana, pārraidīšana vai glabāšana prasa to pavairot, šādu rīcību sankcionē tiesību īpašnieks;
- b) tulkot, piemērot, pārveidot un citādi modificēt datorprogrammu un pavairot šādi iegūtos rezultātus, ciktāl tas nav pretrunā tās personas tiesībām, kura pārveido programmu;
- c) izplatīt sabiedrībā oriģinālo datorprogrammu vai tās eksemplārus jebkādā formā, ieskaitot izīrēšanu.

2. Pirmā programmas eksemplāra pārdošana Kopienā, ko izdara tiesību īpašnieks vai ar viņa piekrišanu, ir izsmēlusi tiesības šo eksemplāru izplatīt Kopienā, izņemot tiesības kontrolēt turpmāku programmas vai tās eksemplāru izīrēšanu.”

- 18 Direktīvas 2009/24 5. panta ar virsrakstu “Atkāpes rīcības ierobežojumu gadījumā” 1. punktā ir noteikts:

“Ja līgumi to īpaši neparedz, darbības, kas minētas 4. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā, neprasa tiesību īpašnieka atļauju, ja tās jāveic, lai likumīgais ieguvējs lietotu datorprogrammu saskaņā ar mērķi, kam tā domāta, ieskaitot kļūdu labošanu.”

Vācijas tiesību akti

- 19 Ar grozītā 1965. gada 9. septembra Likuma par autortiesībām un blakustiesībām (*Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz)*), turpmāk tekstā – “*UrhG*”) 69.c pantu un 69.d pantu attiecīgi valsts tiesību sistēmā ir transponēts Direktīvas 2009/24 4. un 5. pants.

Pamatprāvas rašanās fakti un prejudiciālie jautājumi

- 20 *Oracle* izstrādā un izplata datorprogrammatūru. Tai ir ekskluzīvas autortiesības lietot šīs programmas. Tai arī pieder Vācijā un Kopienā reģistrētās vārdiskās preču zīmes “*Oracle*”, kas tostarp ir reģistrētas attiecībā uz datorprogrammatūru.

- 21 *Oracle* savu programmatūru 85 % gadījumu izplata, izmantojot lejupielādi no interneta. Klients lejupē programmatūru no *Oracle* interneta vietnes tieši savā datorā. Tā ir tā dēvētā “client/serveur” [“klienta/servera”] programmatūra. Tās lietošanas tiesībās ietilpst tiesības pastāvīgi saglabāt programmatūru serverī un piešķirt noteiktam lietotāju skaitam piekļuvi šai programmatūrai, ielādējot to šo lietotāju darbstaciju galvenajā atmiņā. Īstenojot uzturēšanas līgumu, no *Oracle* interneta vietnes var lejupēt atjauninātas programmatūras versijas (“updates”) un programmas, kas palīdz labot kļūdas (“patches”). Pēc klienta lūguma attiecīgās datorprogrammas var tikt piegādātas arī, izmantojot CD-ROM vai DVD.
- 22 *Oracle* saistībā ar datorprogrammām, par kurām ir runa pamattiesvedībā, piedāvā licences, kas paredzētas 25 lietotājiem. Ja uzņēmumam ir nepieciešams iegādāties licenci 27 lietotājiem, tad tam ir jāiegādājas divas licences.
- 23 *Oracle* licences līgumos par datorprogrammām, par kurām ir runa pamattiesvedībā, sadaļā “Tiesību piešķiršana” ir ietverts šāds noteikums:
- “Veicot maksājumu par pakalpojumiem, Jūs tikai un vienīgi savas uzņēmējdarbības iekšējām vajadzībām iegūstat beztermiņa, neekskluzīvas, nenododamas, bezmaksas lietošanas tiesības uz visu, ko *Oracle* izstrādā un nodod Jūsu rīcībā, pamatojoties uz šo līgumu.”
- 24 *UsedSoft* tirgo lietotu datorprogrammu licences, tostarp izmantošanas licences, kas attiecas uz *Oracle* datorprogrammām, par kurām ir runa pamattiesvedībā. *UsedSoft* šajā ziņā no *Oracle* klientiem pārķ šādas izmantošanas licences vai pat daļu no tām, ja sākotnēji iegādātās licences attiecas uz lietotāju skaitu, kas pārsniedz pirmā ieguvēja vajadzības.
- 25 2005. gada oktobrī *UsedSoft* izteica “*Oracle* īpašus piedāvājumus”, solot pārdot “jau lietoto” *Oracle* datorprogrammu, par kurām ir runa pamattiesvedībā, licences. Tā norādīja, ka visas licences ir “derīgas”, jo vēl ir spēkā uzturēšanas līgums, kuru parakstījis sākotnējais licences ņēmējs ar *Oracle*, un sākotnējās pārdošanas likumību apstiprina notariāls apliecinājums.
- 26 *UsedSoft* klienti, kuru īpašumā vēl nav attiecīgās *Oracle* programmatūras, pēc šādas lietotas licences iegādes lejupē šo programmatūru tieši no *Oracle* interneta vietnes. Klientiem, kuriem jau ir minētā programmatūra un kuri papildus iegādājas licences papildu lietotājiem, *UsedSoft* sniedz iespēju lejupēt programmatūru šo citu lietotāju darbstacijās.
- 27 *Oracle* cēla prasību *Landgericht München I* [Mīnhenes Pirmajā apgabaltiesā], lai liktu pārtraukt darbības, kas minētas šī sprieduma 24.–26. punktā. Šī tiesa apmierināja tās pieteikumu. Tā kā *UsedSoft* apelācijas sūdzība par šo lēmumu tika noraidīta, tā pēc tam cēla kasācijas sūdzību [“Revision”] *Bundesgerichtshof* [Federālajā Augstākajā tiesā].
- 28 Iesniedzējtiesa uzskata, ka ar *UsedSoft*, kā arī tās klientu rīcību tiek pārkāptas *Oracle* ekskluzīvās tiesības uz visiem laikiem vai uz laiku pavairot datorprogrammas Direktīvas 2009/24 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē. Iesniedzējtiesa uzskata, ka *UsedSoft* klienti nevar atsaukties uz datorprogrammu pavairošanas tiesībām, kuras tām likumīgi būtu nodevusi *Oracle*. No *Oracle* licences līgumiem izriet, ka programmu izmantošanas tiesības “nav nododamas”. Līdz ar to *Oracle* klienti nav tiesīgi nodot trešajām personām šo programmu pavairošanas tiesības.
- 29 Iesniedzējtiesa uzskata, ka pamatprāvas atrisināšana ir atkarīga no tā, vai *UsedSoft* klienti var veiksmīgi atsaukties uz *UrhG* 69.d panta 1. punktu, ar kuru Vācijas tiesību sistēmā transponēts Direktīvas 2009/24 5. panta 1. punkts.
- 30 Šajā sakarā vispirms rodas jautājums par to, vai persona, kurai – kā *UsedSoft* klientiem – gan nav datorprogrammas lietošanas tiesību, kuras piešķirīs tiesību īpašnieks, bet kura ir iecerējusi atsaukties uz tiesību izplatīt datorprogrammas eksemplāru izsmelšanu, ir “likumīgais ieguvējs”

Direktīvas 2009/24 5. panta 1. punkta izpratnē. Iesniedzējtiesa uzskata, ka tas tā ir. Tā norāda, ka datorprogrammas kopijas apgrozāmība, kas rodas pēc tiesību izsmelšanas, būtu pilnībā bezjēdzīga, ja šādas kopijas ieguvējam nebūtu tiesību pavairot datorprogrammu. Atšķirībā no citu darbu, kas aizsargāti ar autortiesībām, lietošanas datorprogrammas lietošana parasti prasa tās pavairošanu. Tādējādi Direktīvas 2009/24 5. panta 1. punkts esot paredzēts, lai garantētu izplatīšanas tiesību izsmelšanu, kas paredzēta Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktā.

- 31 Turpinājumā iesniedzējtiesa jautā, vai tādā gadījumā kā pamattiesvedībā datorprogrammas kopijas izplatīšanas tiesības ir izsmeltas *UrhG* 69.c panta 3. punkta otrā teikuma, ar kuru transponēts Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punkts, nozīmē.
- 32 Esot iespējamās vairākas interpretācijas. Pirmkārt, Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punkts varētu būt piemērojams, ja tiesību īpašnieks kādam klientam pēc licences līguma noslēgšanas ļauj izgatavot datorprogrammas kopiju, datorprogrammu lejupējot no interneta vietnes un saglabājot to datu nesējā. Attiecīgajā tiesību normā izplatīšanas tiesību izsmelšanas tiesiskās sekas esot piesaistītas pirmā programmas eksemplāra pārdošanai, un tādēļ tajā neesot paredzēta obligāta datorprogrammas fiziskas kopijas laišana tirgū. Otrkārt, Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punkts varētu būt piemērojams pēc analogijas tādas pārdošanas gadījumā, kura attiecas uz datorprogrammas nosūtīšanu tiešsaistē. Saskaņā ar šī apgalvojuma piekritēju domām saistībā ar šo aspektu pastāvētu neparedzēts normatīvi nenoregulēts izlaidums (“planwidrige Regelungslücke”), jo šīs direktīvas autori neesot ne paredzējuši, ne regulējuši datorprogrammu nosūtīšanu tiešsaistē. Treškārt, minētās direktīvas 4. panta 2. punkts nebūtu piemērojams, ja ar izplatīšanas tiesību izsmelšanu saskaņā ar šo tiesību normu tomēr būtu paredzēts, ka ar tiesību īpašnieku vai ar tā piekrišanu tiek laista apgrozībā fiziska datorprogrammas kopija. Direktīvas 2009/24 autori esot apzināti atteikušies pakļaut datorprogrammu nosūtīšanu tiešsaistē izsmelšanas noteikumam.
- 33 Visbeidzot, iesniedzējtiesa jautā, vai persona, kura ir iegādājusies lietotas programmatūras licenci, programmas eksemplāra izgatavošanas nolūkā – kā pamatlietā *UsedSoft* klienti, lejupējot *Oracle* programmu no šīs sabiedrības interneta vietnes datorā vai ielādējot to citu darbstaciju galvenajā atmiņā, – var atsaukties uz tiesību izplatīt datorprogrammas eksemplāru, ko pirmais ieguvējs ir izgatavojis ar tiesību īpašnieka atļauju, lejupējot programmu no interneta datu nesējā, izsmelšanu, ja pirmais ieguvējs savu programmas eksemplāru ir izdzēsis vai to vairs nelieto. Iesniedzējtiesa uzskata, ka nav iespējams piemērot Direktīvas 2009/24 5. panta 1. punktu pēc analogijas ar tās 4. panta 2. punktu. Izplatīšanas tiesību izsmelšana garantētu vienīgi, ka apgrozībā tirgū var tikt laista datorprogrammas kopija, kas ierakstīta noteiktā datu nesējā un kuru pārdevis tiesību īpašnieks vai kura ir pārdota ar tā piekrišanu. Līdz ar to izsmelšana nevar tikt attiecināta uz nemateriālas informācijas apjomu, kas nosūtīta tiešsaistē.
- 34 Šajos apstākļos *Bundesgerichtshof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai persona, kura var atsaukties uz tiesību izplatīt datorprogrammas eksemplāru [kopiju] izsmelšanu, ir “likumīgais ieguvējs” Direktīvas 2009/24 5. panta 1. punkta izpratnē?
 - 2) Gadījumā, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, – vai tiesības izplatīt datorprogrammas eksemplāru [kopiju] atbilstoši Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktam ir izsmeltas, ja ieguvējs ar tiesību īpašnieka atļauju ir izgatavojis programmas eksemplāru [kopiju], programmu no interneta lejupējot datu nesējā?
 - 3) Gadījumā, ja arī uz otro jautājumu atbilde būtu apstiprinoša, – vai arī persona, kura ir iegādājusies “lietotas” programmatūras licenci, programmas eksemplāra [kopijas] izgatavošanas nolūkā kā “likumīgais ieguvējs” atbilstoši Direktīvas 2009/24[.] 5. panta 1. punktam un 4. panta 2. punkta pirmajai teikuma daļai var atsaukties uz tiesību izplatīt to datorprogrammas eksemplāru [kopiju]

izsmelšanu, ko pirmais ieguvējs ir izgatavojis ar tiesību īpašnieka atļauju, programmu no interneta lejupējot datu nesējā, ja pirmais ieguvējs savu programmas eksemplāru [kopiju] ir izdzēsis vai to vairs nelieto?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par otro jautājumu

- 35 Ar savu otro jautājumu, kurš ir jāizskata vispirms, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai un kādos apstākļos datorprogrammas kopijas lejupēšana no interneta ar autortiesību īpašnieka atļauju var izraisīt to, ka šīs kopijas izplatīšanas tiesības Eiropas Savienībā ir izsmeltas Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punkta nozīmē.
- 36 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktu ar pirmo programmas kopijas pārdošanu Kopienā, ko izdara tiesību īpašnieks vai kas notiek ar viņa piekrišanu, tiek izsmeltas tiesības šo kopiju izplatīt Savienībā.
- 37 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka pati autortiesību īpašniece, šajā gadījumā – *Oracle*, nodod savu klientu, kuri vēlas izmantot tās datorprogrammu, rīcībā Eiropas Savienībā minētās programmas kopiju, kas var tikt lejupēta no tās interneta vietnes.
- 38 Lai noteiktu, vai tādā situācijā, kāda ir pamattiesvedībā, autortiesību īpašnieka izplatīšanas tiesības ir izsmeltas, ir svarīgi, pirmkārt, pārbaudīt, vai līgumiskās attiecības starp šo īpašnieku un tā klientu saistībā ar attiecīgās datorprogrammas kopijas lejupēšanu var tikt kvalificētas kā “pirmā programmas eksemplāra pārdošana” Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punkta nozīmē.
- 39 Saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas prasības, gan no vienlīdzības principa prasības izriet, ka Savienības tiesību norma, kurā tās satura un piemērošanas jomas noskaidrošanai nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, parasti visā Savienībā ir interpretējama autonomi un vienveidīgi (tostarp skat. 2009. gada 16. jūlija spriedumu lietā C-5/08 *Infopaq International*, Krājums, I-6569. lpp., 27. punkts; 2011. gada 18. oktobra spriedumu lietā C-34/10 *Brüstle*, Krājums, I-9821. lpp., 25. punkts, kā arī 2012. gada 26. aprīļa spriedumu lietā C-510/10 *DR un TV2 Danmark*, 33. punkts).
- 40 Taču Direktīvas 2009/24 tekstā nav paredzētas nekādas norādes uz valsts tiesību normām saistībā ar jēdziena “pārdošana” nozīmi, kurš izmantots minētās Direktīvas 4. panta 2. punktā. Tādējādi no tā izriet, ka minētās direktīvas piemērošanas vajadzībām šis jēdziens ir jāaplūko kā autonomi Savienības tiesību jēdziens, kurš tās teritorijā ir jāinterpretē vienveidīgi (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *DR un TV2 Danmark*, 34. punkts).
- 41 Šādu secinājumu apstiprina Direktīvas 2009/24 priekšmets un mērķis. No šīs direktīvas ceturtā un piektā apsvēruma, kuri ir balstīti uz EKL 95. pantu, kurš savukārt atbilst LESD 114. pantam, izriet, ka tās mērķis ir novērst atšķirības starp dalībvalstu tiesību aktiem, kas nelabvēlīgi ietekmē iekšējo tirgu saistībā ar datorprogrammām. Jēdziena “pārdošana” vienveidīga interpretācija ir nepieciešama, lai izvairītos no tā, ka aizsardzība, kas ar šo direktīvu piešķirta autortiesību īpašniekiem, varētu atšķirties atkarībā no piemērojamiem valsts tiesību aktiem.
- 42 Saskaņā ar vispārēji atzītu definīciju “pārdošana” ir līgums, ar kuru persona par cenas samaksu nodod citai personai savas tiesības uz tai piederošu ķermeņisku vai bezķermeņisku lietu. No tā izriet, ka komercdarījums, kas saskaņā ar Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktu izraisa to, ka tiek izsmeltas tiesības izplatīt datorprogrammas kopiju, nozīmē, ka īpašumtiesības uz šo kopiju ir tikušas nodotas.

- 43 *Oracle* apgalvo, ka tā nepārdod savu datorprogrammu kopijas, par kurām ir runa pamattiesvedībā. Tā šajā ziņā paskaidro, ka tā bez maksas nodod savu klientu rīcībā tās interneta vietnē esošās attiecīgās programmas kopiju un ka šie klienti var lejupēt šo kopiju. Šādi lejupētu kopiju šie klienti var lietot vienīgi tad, ja tie ar *Oracle* ir noslēguši licences izmantošanas līgumu. Šāda licence *Oracle* klientiem uz neierobežotu laiku sniedz attiecīgās datorprogrammas izmantošanas tiesības, kuras nav ekskluzīvas un nav nododamas. *Oracle* uzskata, ka ne kopijas nodošana rīcībā bez maksas, ne izmantošanas licences līguma noslēgšana nenozīmē īpašumtiesību uz šo kopiju nodošanu.
- 44 Šajā ziņā ir jānorāda, ka datorprogrammas kopijas lejupēšana un tās izmantošanas licences līguma noslēgšana ir viens veselums. Datorprogrammas lejupēšanai nav nozīmes, ja šo kopiju tās turētājs nevar izmantot. Līdz ar to abas šīs darbības, lai tās juridiski kvalificētu, ir jāizvērtē kopā (pēc analogijas skat. 2010. gada 6. maija spriedumu apvienotajās lietās C-145/08 un C-149/08 *Club Hotel Loutraki* u.c., Krājums, I-4165. lpp., 48. un 49. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 45 Saistībā ar to, vai tādā situācijā, kāda ir pamatprāvā, attiecīgās komerciālās darbības nozīmē īpašumtiesību uz datorprogrammas kopiju nodošanu, ir jākonstatē, ka no lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *Oracle* klients, kas lejupē attiecīgās datorprogrammas kopiju un kas noslēdz ar šo sabiedrību šīs kopijas izmantošanas licences līgumu, samaksājot tās cenu, iegūst tiesības neierobežotu laiku izmantot šo kopiju. Tas, ka *Oracle* nodod klientu rīcībā tās datorprogrammas kopiju un noslēdz ar to saistīto izmantošanas licences līgumu, ir vērsti uz to, lai padarītu minēto kopiju pastāvīgi lietojamu tās klientiem par samaksu, tādējādi ļaujot tai kā autortiesību īpašniecei saņemt atlīdzību, kura atbilst tai piederošās kopijas ekonomiskajai vērtībai.
- 46 Šajos apstākļos iepriekš 44. punktā minētās darbības, aplūkotas kopumā, ietver īpašumtiesību uz attiecīgās datorprogrammas kopiju nodošanu.
- 47 Šajā ziņā tādā situācijā, par kādu ir runa pamattiesvedībā, nav nozīmes, ka datorprogrammas kopiju klienta rīcībā attiecīgais tiesību īpašnieks ir nodevis ar lejupēšanas no interneta vietnes starpniecību vai tādu datu nesēju kā CD-ROM vai DVD starpniecību. Lai gan arī šajā pēdējā gadījumā attiecīgais tiesību īpašnieks formāli nošķir klienta tiesības izmantot datorprogrammas kopiju, kas sniegta ar darbību, kura ietver šīs programmas kopijas pārņemšanu uz klienta datu nesēju, ieguvējam iepriekš šī sprieduma 44. punktā izklāstīto iemeslu dēļ darbība, kas ietver datorprogrammas kopijas lejupēšanu no šī datu nesēja, nav nodalāma no darbības, kas ietver licences līguma noslēgšanu. Tā kā ieguvējs, kurš ielādē attiecīgo datorprogrammu no tāda datu nesēja kā CD-ROM vai DVD un kurš noslēdz ar to saistītu izmantošanas licences līgumu, samaksājot cenu, saņem tiesības neierobežotu laiku izmantot minēto kopiju, ir jāuzskata, ka šīs divas darbības tiek veiktas arī tādā īpašumtiesību uz minēto kopiju nodošanas gadījumā, kad tā rīcībā attiecīgās datorprogrammas kopija tiek nodota, izmantojot tādu datu nesēju kā CD-ROM vai DVD.
- 48 Līdz ar to ir jāuzskata, ka tādā situācijā, kāda ir pamattiesvedībā, autortiesību īpašnieka veiktā datorprogrammas kopijas nodošana klientam, noslēdzot starp šīm pašām pusēm izmantošanas licences līgumu, ir "pirmā datorprogrammas eksemplāra pārdošana" Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punkta nozīmē.
- 49 Kā ģenerāladvokāts uzsvēris savu secinājumu 59. punktā, ja termins "pārdošana" Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punkta izpratnē netiktu interpretēts plaši, ietverot visus preces tirdzniecības veidus, kam raksturīga datorprogrammas kopijas lietošanas tiesību piešķiršana uz neierobežotu laiku par cenas samaksu, kas ļauj tiesību īpašniekam saņemt atlīdzību, kura atbilst tam piederošā darba kopijas ekonomiskajai vērtībai, šīs tiesību normas lietderīgā iedarbība būtu apdraudēta, jo piegādātājiem atliktu kvalificēt līgumu par "licences", nevis "pārdošanas" līgumu, lai apietu izsmelšanas noteikumu un laupītu tam jebkādu jēgu.

- 50 Otrkārt, nevar piekrist *Oracle* un Eiropas Komisijas argumentam, saskaņā ar kuru tas, ka datorprogrammas kopija tiek nodota rīcībā autortiesību īpašnieka interneta vietnē, ir “publiskošana” Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta nozīmē, kas saskaņā ar šīs direktīvas 3. panta 3. punktu nevar izraisīt minētās kopijas izplatīšanas tiesību izsmelšanu.
- 51 No Direktīvas 2001/29 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta izriet, ka tā “neskar un nekādi neietekmē esošos [Savienības] noteikumus, kas attiecas uz [...] datorprogrammu tiesisko aizsardzību”, kura piešķirta ar Direktīvu 91/250, kas vēlāk ir kodificēta ar Direktīvu 2009/24. Tā kā Direktīvas 2009/24 tiesību normas, it īpaši tās 4. panta 2. punkts, tādējādi ir *lex specialis* attiecībā pret Direktīvas 2001/29 tiesību normām, pieņemot arī, ka līgumiskās attiecības, par kurām ir runa pamattiesvedībā, vai to aspekts arī var ietilpt jēdzienā “publiskošana” pēdējās minētās direktīvas 3. panta 1. punkta nozīmē, “pirmā datorprogrammas eksemplāra pārdošana” Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punkta izpratnē varētu nozīmēt, ka saskaņā ar šo pašu tiesību normu notiek šīs kopijas izplatīšanas tiesību izsmelšana.
- 52 Turklāt no šī sprieduma 46. punkta izriet, ka tādā situācijā, par kādu ir runa pamattiesvedībā, autortiesību īpašnieks nodod klientam īpašumtiesības uz datorprogrammas kopiju. Kā ģenerāladvokāts norādījis savu secinājumu 73. punktā, no līguma par autortiesībām, saskaņā ar kuru, cik vien iespējams, ir jāinterpretē Direktīvas 2001/29 3. un 4. pants (šajā ziņā skat. 2008. gada 17. aprīļa spriedumu lietā C-456/06 *Peek & Cloppenburg*, Krājums, I-2731. lpp., 30. punkts), izriet, ka īpašumtiesību nodošanas pastāvēšana “publiskošanu”, kas paredzēta šīs direktīvas 3. pantā, padara par izplatīšanu, kas paredzēta minētās direktīvas 4. pantā un kas, ja ir izpildīti pēdējā minētā panta 2. punktā paredzētie nosacījumi, gluži kā tas ir pirmā datorprogrammas eksemplāra pārdošanas, kas paredzēta Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktā, gadījumā, var izraisīt to, ka tiek izsmeltas izplatīšanas tiesības.
- 53 Treškārt, vēl ir jāizvērtē, vai, kā to apgalvo *Oracle*, valdības, kas ir iesniegušas apsvērumus Tiesā, un Komisija, izplatīšanas tiesību izsmelšana, kas paredzēta Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktā, attiecas vienīgi uz ķermeņiskām lietām, bet ne uz bezķermeņiskām datorprogrammas kopijām, kas lejupētas no interneta. Šajā ziņā tās norāda uz Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktu, Direktīvas 2001/29 28. un 29. apsvērumu, pēdējās minētās direktīvas 4. pantu, kas lasīts kopā ar līguma par autortiesībām 8. pantu, un kopējo paziņojumu saistībā ar minētā līguma 6. un 7. pantu, kura transponēšana esot viens no Direktīvas 2001/29 mērķiem.
- 54 Turklāt Komisija uzskata, ka Direktīvas 2001/29 29. apsvēruma apstiprinot, ka “jautājums par tiesību izbeigšanos nerodas pakalpojumu gadījumā un jo īpaši tiešsaistes pakalpojumu gadījumā”.
- 55 Šajā ziņā vispirms ir jākonstatē, ka no Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punkta neizriet, ka šajā tiesību normā paredzētā datorprogrammu kopiju izplatīšanas tiesību izsmelšana būtu jāattiecina vienīgi uz datorprogrammu kopijām, kas ierakstītas datu nesējā, tādā kā CD-ROM vai DVD. Tieši pretēji, ir jāuzskata, ka minētajā tiesību normā, bez citiem precizējumiem norādot uz “datorprogrammas eksemplāra pārdošanu”, nav sniegts nekāds nošķirums atkarībā no attiecīgās kopijas ķermeņiskās vai bezķermeņiskās formas.
- 56 Turpinot ir jāatgādina, ka Direktīva 2009/24, kas specifiski attiecas uz datorprogrammu tiesisko aizsardzību, ir *lex specialis* attiecībā pret Direktīvu 2001/29.
- 57 No Direktīvas 2009/24 1. panta 2. punkta izriet, ka “saskaņā ar šo direktīvu datorprogrammas ir aizsargātas visās to formās”. Minētās direktīvas septītajā apsvērumā šajā ziņā ir precizēts, ka “datorprogrammas”, kuras ar to tiek aizsargātas, “apzīmē programmas visās to formās, tostarp datortehniskā iekļautās programmas”.
- 58 Iepriekš minētās tiesību normas tādējādi skaidri norāda uz Savienības likumdevēja gribu saistībā ar aizsardzību, kas paredzēta Direktīvā 2009/24, pielīdzināt datorprogrammas ķermeņiskās un bezķermeņiskās kopijas vienu otrai.

- 59 Šajos apstākļos ir jāuzskata, ka izplatīšanas tiesību izsmelšana, kas paredzēta Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktā, attiecas gan uz datorprogrammu ķermeniskajām, gan bezķermeniskajām kopijām un līdz ar to arī uz datorprogrammu kopijām, kas to pirmajā pārdošanas reizē ir tikušas lejupētas no interneta uz pirmā ieguvēja datoru.
- 60 Protams, jēdzieniem, kas izmantoti Direktīvā 2001/29 un Direktīvā 2009/24, principā ir jābūt vienādi nozīmei (skat. 2011. gada 4. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-403/08 un C-429/08 *Football Association Premier League u.c.*, Krājums, I-9083. lpp., 187., kā arī 188. punkts). Tomēr, pat pieņemot, ka Direktīvas 2001/29 4. panta 2. punktā, kas interpretēts, ņemot vērā minētās direktīvas 28. un 29. apsvērumu, kā arī ņemot vērā līgumu par autortiesībām, saskaņā ar kuru tiek īstenota Direktīva 2001/29 (2012. gada 9. februāra spriedums lietā C-277/10 *Luksan*, 59. punkts), saistībā ar darbiem, uz kuriem attiecas šī direktīva, būtu norādīts, ka izplatīšanas tiesību izsmelšana attiecas vienīgi uz ķermeniskām lietām, šis apstāklis, ņemot vērā atšķirīgo gribu, ko paudis Savienības likumdevējs Direktīvas 2009/24 precīzajā kontekstā, nevarētu ietekmēt pēdējās minētās direktīvas 4. panta 2. punkta interpretāciju.
- 61 Vispirms ir jāpiebilst, ka no ekonomikas skatpunkta datorprogrammas pārdošana uz CD-ROM vai DVD un datorprogrammas pārdošana, lejupējot to no interneta, ir līdzīgas. Būtībā pārsūtīšana tiešsaistē ir funkcionāli ekvivalenta ierakstīšanai datu nesējā. Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punkta interpretācija vienlīdzīgas attieksmes principa aspektā apstiprina, ka minētajā tiesību normā paredzētā izplatīšanas tiesību izsmelšana notiek līdz ar autortiesību īpašnieka vai ar tā piekrišanu pirmoreiz veikto datorprogrammas kopijas pārdošanu Savienībā neatkarīgi no tā, vai ir pārdota minētās programmas ķermeniska vai bezķermeniska kopija.
- 62 Saistībā ar Komisijas argumentu, saskaņā ar kuru Savienības tiesībās neesot paredzēta izplatīšanas tiesību izsmelšana saistībā ar pakalpojumiem, ir jāatgādina, ka darbu, kuri ir aizsargāti ar autortiesībām, izplatīšanas tiesību izsmelšanas principa mērķis, lai tiktu novērsta tirgu sadalīšana, ir samazināt minēto darbu izplatīšanas ierobežojumus tiktāl, ciktāl ir jāsauglabā attiecīgo intelektuālā īpašuma tiesību specifiskais mērķis (šajā ziņā skat. 1998. gada 28. aprīļa spriedumu lietā C-200/96 *Metronome Musik, Recueil*, I-1953. lpp., 14. punkts; 1998. gada 22. septembra spriedumu lietā C-61/97 *FDV, Recueil*, I-5171. lpp., 13. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Football Association Premier League u.c.*, 106. punkts).
- 63 Tādos apstākļos, par kādiem ir runa pamattiesvedībā, izplatīšanas tiesību izsmelšanas principa, kas paredzēts Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktā, attiecināšana vienīgi uz datorprogrammu kopijām, kas pārdotas ierakstītas datu nesējā, ļautu autortiesību īpašniekam kontrolēt kopiju, kas lejupētas no interneta, tālāk pārdošanu un katras tālāk pārdošanas gadījumā pieprasīt jaunu atlīdzību, lai gan attiecīgās kopijas pirmā pārdošana jau būtu ļāvusi minētajam īpašniekam saņemt pienācīgi atlīdzību. Šāds datorprogrammu, kas lejupētas no interneta, tālāk pārdošanas ierobežojums pārsniegtu to, kas ir nepieciešams, lai saglabātu attiecīgā intelektuālā īpašuma specifisko mērķi (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Football Association Premier League u.c.*, 105., kā arī 106. punkts).
- 64 Ceturtkārt, vēl ir jāizvērtē, vai, kā to apgalvo *Oracle*, apkalpošanas līgums, kas noslēgts ar pirmo ieguvēju, katrā ziņā novērš tiesību izsmelšanu, kas paredzēta Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktā, ja datorprogrammas kopija, kuru pirmais ieguvējs var nodot otrajam ieguvējam, vairs neatbilst kopijai, kuru tas lejupējis, bet jaunai minētās programmas kopijai.
- 65 Šajā ziņā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *UsedSoft* piedāvātās lietotās licences ir “derīgas”, jo līdz ar *Oracle* veikto datorprogrammas kopijas tās klientam pārdošanu tiek noslēgts apkalpošanas līgums saistībā ar šo kopiju.

- 66 Ir jānorāda, ka datorprogrammas kopijas izplatīšanas tiesību izsmelšana saskaņā ar Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktu attiecas vienīgi uz kopijām, kuras pirmoreiz Savienībā pārdevis tiesību īpašnieks vai kuru pārdošana notikusi ar tā piekrišanu. Tā neattiecas uz pakalpojuma līgumiem, tādiem kā apkalpošanas līgumi, kuri ir nošķirami no šādas pārdošanas un kuri attiecīgajā gadījumā ir noslēgti uz noteiktu laiku saistībā ar attiecīgo pārdošanu.
- 67 Tomēr apkalpošanas līguma, par kādu ir runa pamattiesvedībā, noslēgšanas saistībā ar datorprogrammas bezķermeniskas kopijas pārdošanu sekas ir tādas, ka sākotnēji nopirkta kopija tiek labota un atjaunināta. Pat gadījumā, ja apkalpošanas līgums ir uz noteiktu laiku, ir jākonstatē, ka saskaņā ar šo līgumu labotā, grozītā vai pievienotā funkcionalitāte ir neatņemama sākotnēji lejupētās kopijas daļa un tās ieguvējs var to izmantot bez ierobežojuma laikā; tas tā ir arī gadījumā, ja šis ieguvējs vēlāk izvēlas neatjaunot savu apkalpošanas līgumu.
- 68 Šajos apstākļos ir jāuzskata, ka izplatīšanas tiesību izsmelšana, kas paredzēta Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktā, attiecas uz tādu pārdotās datorprogrammas kopiju, ko autortiesību īpašnieks koriģējis un atjauninājis.
- 69 Tomēr ir jāuzsver, ka, ja pirmā ieguvēja saņemtā licence attiecas uz lietotāju skaitu, kas pārsniedz šī ieguvēja vajadzības, kā tas ir izklāstīts šī sprieduma 22. un 24. punktā, šis ieguvējs saistībā ar izplatīšanas tiesību izsmelšanu, kas paredzēta Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktā, nav tiesīgs sadalīt šo licenci un pārdot tālāk vienīgi attiecīgās datorprogrammas izmantošanas tiesības atbilstoši lietotāju skaitam, kuru tas noteicis.
- 70 Sākotnējam ķermeniskas vai bezķermeniskas datorprogrammas kopijas ieguvējam, kurš tālākpārdevis datorprogrammas, saistībā ar kurām tiesību īpašnieka izplatīšanas tiesības ir izsmeltas saskaņā ar Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktu, lai izvairītos no ekskluzīvo tiesību pavairošanas datorprogrammu, kas pieder šīs programmas autoram un kas paredzētas Direktīvas 2009/24 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā, pārkāpšanas, ir jāpadara par nelietojamu sava paša kopija tās tālākpārdošanas brīdī. Tādā situācijā, kāda aprakstīta iepriekšējā punktā, autortiesību īpašnieka klients turpinās izmantot savā serverī instalētās datorprogrammas kopiju un līdz ar to nepadarīs to par neizmantojamu.
- 71 Turklāt, pat ja attiecīgās datorprogrammas papildu izmantošanas tiesību ieguvējs neveiktu ne datorprogrammas, kas atrodas uz tam piederoša servera, jaunu instalēšanu, ne līdz ar to jaunu pavairošanu, ir jākonstatē, ka Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktā paredzēto izplatīšanas tiesību izsmelšana katrā ziņā neattiektos uz šādām izmantošanas tiesībām. Tādā gadījumā papildu izmantošanas tiesību iegūšana neattiecas uz kopiju, saistībā ar kuru ir tikušas izsmeltas izplatīšanas tiesības saskaņā ar minēto tiesību normu. Tieši pretēji, tā attiecas vienīgi uz to, ka tiek atļauts paplašināt kopijas, ko papildu tiesību ieguvējs jau pats ir instalējis savā serverī, lietotāju skaitu.
- 72 Pamatojoties uz iepriekš minēto, uz otro uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka datorprogrammas kopijas izplatīšanas tiesības ir izsmeltas, ja autortiesību īpašnieks, kurš ir atļāvis – pat bez maksas – lejupēt no interneta šo kopiju uz datu nesēja, par cenas, kas paredzēta, lai tam sniegtu tam piederošā darba kopijas ekonomiskajai vērtībai atbilstošu atlīdzību, samaksu ir piešķīris arī tiesības bez ierobežojuma laikā izmantot šo kopiju.

Par pirmo un trešo jautājumu

- 73 Ar pirmo un trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai un kādos apstākļos lietotu datorprogrammu licenču, kādas pārdod *UsedSoft*, ieguvējs sakarā ar izplatīšanas tiesību izsmelšanu, kas paredzēta Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktā, var tikt uzskatīts par likumīgo ieguvēju Direktīvas 2009/24 5. panta 1. punkta nozīmē, kuram saskaņā ar šo pēdējo tiesību normu ir attiecīgās datorprogrammas pavairošanas tiesības, kas tam ļauj izmantot šo programmu saskaņā ar mērķi, kam tā domāta.

- 74 No Direktīvas 2009/24 5. panta 1. punkta izriet, ka, ja līgumos tas īpaši nav paredzēts, datorprogrammas pavairošana, ja šī pavairošana jāveic, lai likumīgais ieguvējs lietotu datorprogrammu saskaņā ar mērķi, kam tā domāta, ietverot kļūdu labošanu, nav pakļauta prasībai par tiesību īpašnieka atļauju.
- 75 Ja autortiesību īpašnieka klients nopērk minētā tiesību īpašnieka interneta vietnē esošās datorprogrammas kopiju, šis klients, lejupējot minēto kopiju savā datorā, veic tās pavairošanu, kas atļauta saskaņā ar Direktīvas 2009/24 5. panta 1. punktu. Būtībā runa ir par nepieciešamo pavairošanu, lai likumīgais ieguvējs varētu to izmantot saskaņā ar mērķi, kam tā domāta.
- 76 Turklāt Direktīvas 2009/24 trīspadsmītajā apsvērumā ir norādīts, ka “ar līgumiem nevar aizliegt uzlādēt un palaist likumīgi iegūtas programmas eksemplārus [...], lai programmu varētu lietot”.
- 77 Turpinājumā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktu ar pirmo autortiesību īpašnieka vai ar viņa piekrišanu veikto programmas ķermeniskas vai bezķermeniskas kopijas pārdošanu Savienībā tiek izsmeltas tiesības šo kopiju izplatīt Savienībā. No tā izriet, ka saskaņā ar šo tiesību normu un neraugoties uz līguma noteikumiem, kuros ir aizliegta šāda vēlāka nodošana, attiecīgais tiesību īpašnieks vairs nevar iebilst pret šīs kopijas tālākpārdošanu.
- 78 Sākotnējam ķermeniskas vai bezķermeniskas datorprogrammas kopijas ieguvējam, kurš pārdevis tālāk datorprogrammas, saistībā ar kurām autortiesību īpašnieka izplatīšanas tiesības ir izsmeltas saskaņā ar Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktu, protams, kā izriet no šī sprieduma 70. punkta, lai izvairītos no ekskluzīvo tiesību pavairot datorprogrammu, kas pieder šīs programmas autoram un kas paredzētas Direktīvas 2009/24 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā, pārkāpšanas, ir jāpadara par nelietojamu sevis paša uz datora lejupētā kopija tās tālākpārdošanas brīdī.
- 79 Kā pamatoti norāda *Oracle*, pārbaudīt, vai šāda kopija ir padarīta par neizmantojamu, var būt grūti. Tomēr autortiesību īpašnieks, kurš izplata datorprogrammu kopijas, kas ir ierakstītas datu nesējā, tādā kā CD-ROM vai DVD, saskaras ar tādām pašām grūtībām, jo tam ir ļoti grūti pārbaudīt, vai sākotnējais ieguvējs nav nokopējis datorprogrammu, kuru tas turpinās izmantot pēc sava datu nesēja pārdošanas. Lai atrisinātu šīs grūtības, “klasiskais” vai “digitālais” izplatītājs var izmantot tehniskus aizsardzības pasākumus, tādus kā preces atslēgas.
- 80 Tā kā autortiesību īpašnieks nevar iebilst pret datorprogrammas kopijas tālākpārdošanu, saistībā ar kuru minētā īpašnieka izplatīšanas tiesības saskaņā ar Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktu ir izsmeltas, ir jāuzskata, ka šīs kopijas otrais ieguvējs, kā arī jebkurš turpmākais ieguvējs ir šīs kopijas likumīgais ieguvējs Direktīvas 2009/24 5. panta 1. punkta nozīmē.
- 81 Līdz ar to gadījumā, ja to tālākpārdod tās pirmais ieguvējs, jaunais ieguvējs saskaņā ar Direktīvas 2009/24 5. panta 1. punktu varēs lejupēt savā datorā kopiju, kuru tam pārdevis pirmais ieguvējs. Šāda lejupēšana ir jāuzskata par datorprogrammas pavairošanu, kas nepieciešama, lai jaunais ieguvējs varētu izmantot šo programmu saskaņā ar mērķi, kam tā domāta.
- 82 Nevar piekrist *Oracle* un Īrijas, kā arī Francijas un Itālijas valdību argumentam, ka jēdziens “likumīgais ieguvējs”, kurš paredzēts Direktīvas 2009/24 5. panta 1. punktā, aptver vienīgi ieguvēju, kurš saskaņā ar licences līgumu, kas tieši noslēgts ar autortiesību īpašnieku, ir tiesīgs izmantot datorprogrammu.
- 83 Šāda argumenta sekas nozīmētu, ka autortiesību īpašniekam, atsaucoties uz tā ekskluzīvajām pavairošanas tiesībām saskaņā ar minētās direktīvas 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu, tiktu atļauts liegt efektīvi izmantot jebkuru lietotu kopiju, saistībā ar kuru ir izsmeltas tā izplatīšanas tiesības saskaņā ar Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktu, un tādējādi tiktu liegta minētajā 4. panta 2. punktā paredzētās izplatīšanas tiesību izsmelšanas lietderīgā iedarbība.

- 84 Saistībā ar tādu situāciju, par kādu ir runa pamattiesvedībā, ir jāatgādina, ka datorprogrammas kopijas lejupēšana no tiesību īpašnieka interneta vietnes uz klienta serveri un izmantošanas licences līguma noslēgšana saistībā ar šo kopiju, kā ir ticis konstatēts šī sprieduma 44. un 48. punktā, veido vienu veselumu, kas kopumā ir jākvalificē kā pārdošana. Ņemot vērā šo nedalāmo saikni starp kopiju, kas atrodas autortiesību īpašnieka interneta vietnē un kura pēc tam ir koriģēta un atjaunināta, no vienas puses, un ar to saistīto izmantošanas licenci, no otras puses, izmantošanas licences tālākpārdošana izraisa “šīs kopijas” tālākpārdošanu Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punkta nozīmē un tādējādi uz to, neraugoties uz noteikumu, kas ietverts licences līgumā un izklāstīts šī sprieduma 23. punktā, ir attiecināma izplatīšanas tiesību izsmelšana, kas paredzēta pēdējā minētajā tiesību normā.
- 85 Kā izriet no šī sprieduma 81. punkta, tas nozīmē, ka jaunais izmantošanas licences ieguvējs kā *UsedSoft* klients varēs kā attiecīgās datorprogrammas koriģētās un atjauninātās kopijas “likumīgais ieguvējs” Direktīvas 2009/24 5. panta 1. punkta nozīmē lejupēt šo kopiju no autortiesību interneta vietnes, jo šī lejupēšana ir nepieciešama datorprogrammas pavairošana, kas ļauj jaunajam ieguvējam izmantot šo programmu saskaņā ar mērķi, kam tā domāta.
- 86 Tomēr ir jāatgādina, ka, ja licence, kuru ieguvis pirmais ieguvējs, attiecas uz lietotāju skaitu, kas pārsniedz minētā ieguvēja vajadzības, šis ieguvējs, kā tas ir izklāstīts šī sprieduma 69.–71. punktā, nav tiesīgs saistībā ar izplatīšanas tiesību izsmelšanu, kas paredzēta Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punktā, sadalīt šo licenci un pārdot tālāk vienīgi attiecīgās datorprogrammas izmantošanas tiesības atbilstoši lietotāju skaitam, kuru tas noteicis.
- 87 Turklāt ir jāuzsver, ka autortiesību īpašnieks, tāds kā *Oracle*, izmantošanas licences tālākpārdošanas gadījumā, kas izraisa datorprogrammas kopijas, kas lejupēta no minētā īpašnieka interneta vietnes, pārdošanu, ar visiem tā rīcībā esošajiem tehniskajiem līdzekļiem ir tiesīgs nodrošināt, lai šī kopija, kura vēl ir pārdevēja rīcībā, tiktu padarīta par nelietojamu.
- 88 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uz pirmo un trešo uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punkts un 5. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka izmantošanas licences tālākpārdošanas gadījumā, kas izraisa datorprogrammas kopijas, kura lejupēta no autortiesību īpašnieka interneta vietnes, pārdošanu, – t.i., licences, kuru pirmajam ieguvējam minētais īpašnieks sākotnēji piešķīris bez ierobežojuma laikā un par cenas samaksu, kas tam ļauj saņemt tā darba kopijas ekonomiskajai vērtībai atbilstošu atlīdzību, gadījumā – minētās licences otrais ieguvējs, kā arī jebkurš cits nākamais ieguvējs varēs atsaukties uz izplatīšanas tiesību izsmelšanu, kas paredzēta minētās direktīvas 4. panta 2. punktā, un līdz ar to varēs tikt uzskatīts par likumīgo datorprogrammas kopijas ieguvēju minētās direktīvas 5. panta 1. punkta nozīmē un izmantot pavairošanas tiesības, kas paredzētas šajā pēdējā tiesību normā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 89 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvas 2009/24/EK par datorprogrammu tiesisko aizsardzību 4. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka datorprogrammas kopijas izplatīšanas tiesības ir izsmeltas, ja autortiesību īpašnieks, kurš ir atļāvis – pat bez maksas – lejupēt no interneta šo kopiju uz datu nesēja, par cenas, kas paredzēta, lai tam sniegtu tam piederošā darba kopijas ekonomiskajai vērtībai atbilstošu atlīdzību, samaksu ir piešķīris arī šīs kopijas izmantošanas tiesības bez ierobežojuma laikā;**

- 2) Direktīvas 2009/24 4. panta 2. punkts un 5. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka izmantošanas licences tālākpārdošanas gadījumā, kas izraisa datorprogrammas kopijas, kura lejupēta no autortiesību īpašnieka interneta vietnes, pārdošanu, – t.i., licences, kuru pirmajam ieguvējam minētais īpašnieks sākotnēji piešķīris bez ierobežojuma laikā un par cenas samaksu, kas tam ļauj saņemt tā darba kopijas ekonomiskajai vērtībai atbilstošu atlīdzību, gadījumā – minētās licences otrais ieguvējs, kā arī jebkurš cits nākamais ieguvējs varēs atsaukties uz izplatīšanas tiesību izsmelšanu, kas paredzēta minētās direktīvas 4. panta 2. punktā, un līdz ar to varēs tikt uzskatīts par likumīgo datorprogrammas kopijas ieguvēju minētās direktīvas 5. panta 1. punkta nozīmē un izmantot pavairošanas tiesības, kas paredzētas šajā pēdējā tiesību normā.

[Paraksti]